Załącznik do zarządzenia nr 96/2024
Wójta Gminy Stare Pole
z dnia 13 grudnia 2024 r.

Procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Urzędzie Gminy Stare Pole

§ 1.

Ilekroć w Procedurze przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Urzędzie Gminy Stare Pole zwanej dalej „Procedurą" jest mowa o:

1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 2024r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928);
2) organie –należy przez to rozumieć Wójta Gminy Stare Pole;
3) urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Stare Pole;
4) sygnaliście – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która ma podejrzenie lub dowiedziała się o naruszaniu prawa oraz zgłasza naruszenie w kontekście związanym z pracą tj. pracownik, osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, przedsiębiorca, osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, radny, stażysta, praktykant a także osobę fizyczną, która zgłasza naruszenie w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub już po ich ustaniu;
5) działaniach odwetowych – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
6) osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
7) osobie powiązanej z sygnalistą - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
8) działaniu następczym - należy przez to rozumieć działanie podjęte przez organ w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach Procedury;
9) informacji zwrotnej - należy przez to rozumieć przekazaną sygnaliście informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań.

§ 2.

1. System przyjmowania zgłoszeń umożliwia zgłaszanie naruszeń prawa za pośrednictwem specjalnych kanałów, w sposób zapewniający rzetelne i niezależne rozpoznanie zgłoszenia oraz w sposób zapewniający ochronę sygnalisty przed działaniami o charakterze odwetowym, represyjnym, dyskryminacyjnym lub innym rodzajem niesprawiedliwego traktowania w związku z dokonanym zgłoszeniem.
2. Przed dokonaniem zgłoszenia zewnętrznego, osoba zgłaszająca może skorzystać z poufnej porady upoważnionego pracownika o którym mowa w § 3 ust. 1 Procedury.

§ 3.

1. Jako osoby właściwe do realizacji zadań wynikających z niniejszej Procedury wyznacza się następujących pracowników:
   1) Kierownika Referatu Organizacyjnego;
   2) pracownika właściwego ds. obsługi administracyjnej urzędu,

   działających na postawie upoważnienia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Procedury.
2. Osoby o których mowa w ust. 1 realizują zadania zapewniające sprawne funkcjonowanie systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w szczególności poprzez:
   1) przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych;
   2) dokonywanie wstępnej weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych;
   3) prowadzenie rejestru zgłoszeń zewnętrznych;
   4) podejmowanie działań następczych;
   5) spełnienie obowiązku informacyjnego wobec sygnalisty, w szczególności udzielenie informacji zwrotnej;
   6) zapewnienie poufności sygnaliście, osobie związanej z sygnalistą, osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osobie wskazanej w zgłoszeniu;
   7) zapewnienie bezstronności podczas prowadzonych działań następczych.
3. Osoby o których mowa w ust. 1 przekazują zainteresowanym osobom informacje na temat procedury zgłoszeń zewnętrznych.
4. W przypadku, gdy zgłoszenie zewnętrzne dotyczy pracownika, o którym mowa w § 3 ust. 1, sygnalista zgłasza do organu konieczność wyłączenia go z realizacji zadań wynikających z Procedury. Organ upoważnia inną osobę w urzędzie do realizacji zadań wynikających z Procedury. Postanowienia Procedury stosuje się odpowiednio.

§ 4.

1. Zgłoszenie zewnętrzne może być dokonane ustnie lub pisemnie.
2. Zgłoszenie zewnętrzne ustne może być dokonane na wniosek sygnalisty podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie 14 dni od dnia otrzymania

wniosku. W takim przypadku za zgodą sygnalisty zgłoszenie jest dokumentowane w formie:

1) nagrania rozmowy umożliwiającego jej wyszukanie, lub
2) protokołu ze spotkania.

Protokół sporządzany jest w dwóch egzemplarzach. Wzór protokołu stanowi załącznik nr 2 do Procedury.

3. Zgłoszenie zewnętrzne pisemne może być dokonane w postaci papierowej lub elektronicznej.
4. Zgłoszenia zewnętrzne, o których mowa w ust. 3, dokonywane mogą być poprzez dedykowane poufne kanały zgłoszeń funkcjonujące w urzędzie, w szczególności:
   1) za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail: sygnalista@starepole.pl;
   2) za pomocą poczty tradycyjnej na adres urzędu z dopiskiem na kopercie: „Zgłoszenie od sygnalisty”.
   3) osobiście do pracownika wskazanego w § 3 ust. 1 procedury.

§ 5.

1. Zgłoszenie powinno zawierać co najmniej następujące informacje:
   1) imię i nazwisko sygnalisty;
   2) szczegółowy opis zgłaszanego naruszenia prawa, w tym: kiedy, gdzie, w jaki sposób doszło do naruszenia prawa;
   3) wskazanie osoby, która dokonała lub zamierza dokonać naruszenia prawa;
   4) dowody na poparcie zgłoszenia, jeżeli są w posiadaniu sygnalisty;
   5) dane umożliwiające kontakt, jeżeli organ ma zrealizować w stosunku do sygnalisty obowiązki o których mowa w art. 32 ust. 5 w zw. z art. 34 ust. 2, art. 37, art. 38, art. 40 ust. 2 zdanie drugie oraz art. 41 ustawy.
2. Wzór formularza zgłoszenia zewnętrznego stanowi załącznik nr 3 do Procedury.
3. Zgłoszenia zewnętrze rejestrowane są w rejestrze, który jest prowadzony w formie elektronicznej. Wzór rejestru stanowi załącznik nr 4 do Procedury.
4. Informacje o naruszeniach prawa zgłoszone anonimowo są rejestrowane w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych i pozostają bez rozpatrzenia.

§ 6.

1. Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa.
2. Przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego mogą być działania lub zaniechania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa w zakresie:
   1) korupcji;
   2) zamówień publicznych;
   3) usług, produktów i rynków finansowych;
   4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
6) bezpieczeństwa transportu;
7) ochrony środowiska;
8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
11) zdrowia publicznego;
12) ochrony konsumentów;
13) ochrony prywatności i danych osobowych;
14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
15) interesów finansowych Skarbu Państwa RP, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

3. Zgłoszenie może dotyczyć uzasadnionego podejrzenia dotyczącego zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w organizacji.

§ 7.

1. Organ potwierdza przyjęcie zgłoszenia na podany adres kontaktowy niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia, o ile organ nie otrzymał sprzeciwu na wysłanie potwierdzenia albo nie stwierdzi, że potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
2. Organ może zwrócić się do sygnalisty, na podany adres do kontaktu, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w posiadaniu sygnalisty, przy czym podanie ich jest dobrowolne.
3. Jeżeli wstępna weryfikacja wykaże, że zgłoszenie nie dotyczy naruszenia prawa, organ poinformuje osobę dokonującą zgłoszenie o odstąpieniu od jego rozpatrywania oraz przyczynie odstąpienia. Organ może w takim przypadku przekazać informację o trybie przewidzianym w przepisach odrębnych do rozpoznania zgłoszenia.
4. W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organu, organ przekaże je niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych oraz poinformuje o tym sygnalistę.
5. Organ poinformuje sygnalistę o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia zewnętrznego do innego organu publicznego, jeżeli zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa.

Organ może w takim przypadku przekazać informację o trybie przewidzianym w przepisach odrębnych do rozpoznania zgłoszenia.

6. Organ przekaże sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia. W uzasadnionych przypadkach przekaże informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, po poinformowaniu o tym sygnalisty przed upływem terminu, o którym mowa w zadaniu pierwszym.
7. Organ poinformuje sygnalistę, jeżeli odstąpi od podjęcia działań następczych, podając uzasadnienie odstąpienia.
8. Organ poinformuje sygnalistę o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek zgłoszenia zewnętrznego.

§ 8.

1. Zgłoszenia naruszeń prawa są przyjmowane, weryfikowane i rozpatrywane przez upoważnionych pracowników organu.
2. Zgłoszenia traktowane są z należytą powagą i starannością w sposób poufny, a przy ich rozpatrywaniu obowiązuje zasada bezstronności i obiektywizmu.
3. Podczas rozpatrywania zgłoszeń wszyscy uczestnicy postępowania są zobowiązani do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których zgłoszenie dotyczy.
4. Jeżeli zgłoszenie zostanie uznane za uzasadnione i dotyczy naruszenia prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania organu, organ podejmie dalsze kroki w celu zbadania sprawy i naprawienia naruszenia prawa.
5. W uzasadnionych przypadkach, w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego organ może przekazać zgłoszenie innej jednostce organizacyjnej, której powierzono zadania w drodze porozumienia.
6. Organ może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu, dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia lub zgłoszenia od innego sygnalisty, nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszenia prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem tego naruszenia. Organ poinformuje osobę dokonującą zgłoszenia o takim odstąpieniu. W razie kolejnego zgłoszenia – organ pozostawi je bez rozpoznania oraz informacji zwrotnej.
7. Organ, jeżeli przewidują to przepisy odrębne, bez zbędnej zwłoki przekazuje właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej informacje zawarte w zgłoszeniu w celu prowadzenia działań następczych w trybie stosowanym przez te instytucje, organy lub jednostki.

§ 9.

1. Jeżeli zgłoszenie zewnętrze zostało przyjęte przez nieupoważnionego pracownika urzędu, pracownik ten jest obowiązany do:
   1) nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości sygnalisty lub osoby, której dotyczy zgłoszenie;
   2) niezwłocznego przekazania zgłoszenia upoważnionemu pracownikowi bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.
2. Zapisy ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zgłoszenie zewnętrzne otrzymano za pośrednictwem innych środków komunikacji niż przyjęte zgodnie z Procedurą.
3. W przypadku, gdy zgłoszenie wpłynęło w sposób określony w § 4 ust. 4 pkt 1 na inny adres poczty elektronicznej urzędu, nieupoważniony pracownik niezwłocznie przesyła zgłoszenie na adres e-mail: sygnalista@starepole.pl.
4. W przypadku, gdy zgłoszenie wpłynęło w sposób określony w § 4 ust. 4 pkt 2, ale bez dopisku na kopercie „Zgłoszenie od sygnalisty" i zostało otwarte przez nieupoważnionego pracownika urzędu, pracownik ten obowiązany jest do ponownego zakopertowania zgłoszenia i opisania koperty zgodnie z Procedurą.
5. W przypadku braku możliwości przekazania, po zaistniałej sytuacji o której mowa w ust. 4, pracownikowi upoważnionemu niezwłocznie zgłoszenia lub w związku z jego nieobecnością, zgłoszenie jest przechowywane w sekretariacie w zamykanej szafce.

§ 10.

1. Organ zapewnia ochronę sygnalistów poprzez:
   1) ochronę tożsamości sygnalisty, chyba że organ otrzyma wyraźną zgodę na ujawnienie danych;
   2) ochronę tożsamości osób, których dotyczy zgłoszenie;
   3) udział w procesie rozpatrywania bezstronnych osób, które zostały zobligowane do zachowania poufności, także po ustaniu stosunku pracy lub zakończeniu współpracy;
   4) zapewnienie, że dostęp do danych oraz dokumentacji związanej ze zgłoszeniem, będą miały tylko uprawnione osoby, które zostały przeszkolone w zakresie zapewnienia ochrony sygnalistów;
   5) doprowadzenie do ukarania osób, którym udowodnione zostało podejmowanie jakichkolwiek działań represyjnych i odwetowych względem sygnalisty.
2. Na żądanie sygnalisty organ w terminie miesiąca od otrzymania żądania, wyda zaświadczenie potwierdzające, że sygnalista podlega ochronie przed działaniami odwetowymi przewidzianymi w ustawie. Wzór zaświadczenia stanowi załącznik nr 5 do Procedury.

3. Dokonanie przez sygnalistę zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy służbowej, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.
4. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w ust. 3, sygnalista ma prawo wystąpić o umorzenie takiego postępowania.
5. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.
6. W przypadku podjęcia wobec sygnalisty działań odwetowych, sygnalista ma prawo do odszkodowania lub prawo do zadośćuczynienia.
7. Środki ochrony sygnalisty opisane w Procedurze oraz przepisach, dotyczą także:
   1) osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą;
   2) osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność sygnalisty lub go zatrudniającej.

§ 11.

1. Organ dokonuje przeglądu niniejszej procedury zgłoszeń zewnętrznych co najmniej raz na 3 lata.
2. Organ dostosowuje procedurę stosownie do wyników dokonanego przeglądu, o którym mowa w ust. 1 oraz doświadczenia własnego lub innych organów publicznych.